

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0556
Číslo materiálu	VY_32_INOVACE_DR_STR_11
Název školy	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Příbram, Hrabáková 271. Příbram II
Autor	Ing. Jaroslav Dražan
Tématická oblast	BOZP 7 – pracovní úraz
Ročník	čtvrtý
Datum tvorby	září 2012
Anotace	Tento materiál slouží k doplnění chybějící kapitoly Bezpečnosti práce a seznamuje žáky s pracovními úrazy, povinností zaměstnavatele a současnou legislativou.

BOZP

pracovní úraz

BOZP- pracovní úraz

- **Pracovní úraz je definován ZP § 190,odst. 1**

Za pracovní úraz je považováno takové poškození zdraví nebo smrt, které bylo způsobeno zaměstnanci při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

BOZP- pracovní úraz

- **pracovním úrazem vznikla škoda,**
  - a) **zaměstnanci** – ušlá mzda, bolestné, škoda na věcech, snížení společenského uplatnění
  - b) **zaměstnavateli** – dorovnáním mzdy za nevykonanou práci, náhradou za škodu zaměstnanci, bolestné aj.

BOZP- pracovní úraz

Pokud již **úraz nastal** řídíme se:

- Zákoníkem práce - kde jsou definovány povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- Nař. vl. č. 201/2010 Sb.,- Způsob evidence, hlášení a zasílání záznamů o pracovním úrazu, vzor záznamu a ohlašovací povinnost

BOZP- pracovní úraz

Povinnost zaměstnanců:

- neprodleně oznámit svůj pracovní úraz, pokud umožňuje náš zdravotní stav
- neprodleně **oznámit zjištěný** pracovní úraz
- podílet se a **spolupracovat na vyšetřování** pracovního úrazu, jež je svědkem

BOZP- pracovní úraz

Povinnost zaměstnavatele, - písemně pověřené osoby:

- 1) **Zapsat** do knihy úrazů – všechny úrazy
- 2) **Vyšetřit** do 24 hodin příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu za účasti – zaměstnance (pokud to jeho zdravotní stav dovolí), svědka úrazu a odborové organizace

povinnost zaměstnavatele

- 3) **Sepsat** „Záznam o úrazu“- dle přílohy Nař. vl.
- 4) **Odeslat** „Záznam o úrazu“ orgánům a termínech uvedeným v nař. vl. č. 201/2010 Sb.
- 5) **Přijmout opatření** proti opakování pracovních úrazů na základě vyšetření příčin vzniku pracovního úrazu a vyhodnocení rizik

povinnost zaměstnavatele

6) Kontrolovat přijatá opatření

Vzor „Záznamu o úrazu“

ZÁZNAM O ÚRAZU

smrtelném
  s hospitalizací delší než 5 dnů
  ostatním

Evidenční číslo záznamu :	
Evidenční číslo zaměstnavatele :	

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je úrazem postižený zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu

1. IČO: Název zaměstnavatele: Sídlo zaměstnavatele (adresa): Ulice: Č.p./č.o.: PSČ: Obec:	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo: Oddíl Skupina Třída 3. Místo, kde k úrazu došlo:
4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm úrazem postiženého zaměstnance? ☐ Ano ☐ Ne	

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo (pokud se nejedná o zaměstnavatele uvedeného v části A záznamu)

1. IČO: Název zaměstnavatel: Sídlo zaměstnavatele (adresa): Ulice: Č.p./č.o.: PSČ: Obec:	2. Předmět podnikání (CZ-NACE), v jehož rámci k úrazu došlo: Oddíl Skupina Třída 3. Místo, kde k úrazu došlo:

C. Údaje o úrazem postiženém zaměstnanci

1. Jméno:	Příjmení	Pohlaví: ☐ Muž ☐ Žena
2. Datum narození:		3. Státní občanství:
4. Druh práce:		
5. Činnost, při které k úrazu došlo:		
6. Délka trvání základního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele roků: měsíců:		
7. Úrazem postižený je ☐ zaměstnanec v pracovním vztahu ☐ zaměstnanec zaměstnaný na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ☐ osoba vykonávající činnosti nebo poskytující služby mimo pracovní právní vztahy (§ 12 zákona č. 309/2006 Sb.) ☐ zaměstnanec agentury práce nebo dočasně přidělený k výkonu práce za účelem prohloubení kvalifikace u jiné právnické nebo fyzické osoby [§ 38a zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, § 91a zákona č. 90/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotních povoláních), ve znění pozdějších předpisů].		
8. Trvání dočasné pracovní neschopnosti následkem úrazu: od: do: celkem kalendářních dnů:		

D. Údaje o úrazu

1. Datum úrazu: Hodina úrazu: Datum úmrtí úrazem postiženého zaměstnance:	2. Počet hodin odpracovaných bezprostředně před vznikem úrazu:
3. Druh zranění:	4. Zraněná část těla:
5. Počet zraněných osob celkem:	
6. Co bylo zdrojem úrazu? ☐ dopravní prostředek ☐ stroje a zařízení přenosná nebo mobilní ☐ materiál, břemena, předměty (pád, přiražení, odlétnutí, náraz, zavalení) ☐ pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí ☐ nástroj, přístroj, nářadí	☐ průmyslové škodliviny, chemické látky, biochemické činitele ☐ horké látky a předměty, oheň a výbušniny ☐ stroje a zařízení stabilní ☐ lidé, zvířata nebo přírodní živly ☐ elektrická energie ☐ jiný blíže nespecifikovaný zdroj a) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
7. Proč k úrazu došlo? (příčiny) ☐ pro poruchu nebo vadný stav některého ze zdrojů úrazu ☐ pro špatné nebo nedostatečné vyhodnocení rizika ☐ pro závady na pracovišti	☐ pro nedostatečné osobní zajištění zaměstnance včetně osobních ochranných pracovních prostředků ☐ pro porušení předpisů vztahujících se k práci nebo pokynů zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance ☐ pro nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele ☐ pro jiný, blíže nespecifikovaný důvod a) ☐ ☐
8. Byla u úrazem postiženého zaměstnance zjištěna přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek?	☐ Ano ☐ Ne
9. Popis úrazového děje, rozvedení popisu místa, příčin a okolností, za nichž došlo k úrazu.	
a) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
10. Uveďte, jaké předpisy byly v souvislosti s úrazem porušeny a kým, pokud bylo jejich porušení do doby odeslání záznamu zjištěno.	
11. Opatření přijatá k zabránění opakování pracovního úrazu:	

E. Vyjádření úrazem postiženého zaměstnance a svědků úrazu

Typ osoby	Datum	Jméno, příjmení a podpis
Úrazem postižený zaměstnanec		
Svědci		
Zástupce zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci		
Zástupce odborové organizace		
Za zaměstnavatele		
Pracovní zařazení:		

Vyberte oblastní inspektorát práce (OIP) nebo obvodní báňský úřad (OBÚ):	

ZÁZNAM O ÚRAZU - HLÁŠENÍ ZMĚN

Evidenční číslo záznamu :	
Evidenční číslo zaměstnavatele :	

Údaje o zaměstnavateli, který záznam o úrazu odeslal:

Název zaměstnavatele:	Adresa:	
IČO:	Sídlo zaměstnavatele (adresa):	
	Ulice:	
	Č.p./š.o.:	PSČ:
	Obec:	

Údaje o úrazem postiženém zaměstnanci a o úrazu:

Jméno:		Příjmení:	
Datum úrazu:		Datum narození:	
Místo, kde k úrazu došlo:			

Hospitalizace úrazem postiženého zaměstnance přesáhla 5 pracovních dnů ☐ ano ☐ ne

C 8. Trvání dočasné pracovní neschopnosti následkem úrazu: od: do: celkem kalendářních dnů:

D 1 - Úrazem postižený zaměstnanec na následky poškození zdraví při úrazu zemřel dne:

Jiné změny:

Typ osoby	Datum	Jméno, příjmení a podpis
Úrazem postižený zaměstnanec		
Za zaměstnavatele		
Pracovní zařazení:		

Vyberte oblastní inspektorát práce (OIP) nebo obvodní báňský úřad (OBÚ):	

Přehled úkonů a lhůt při plnění povinností při pracovním úrazu

Úkon	Lhůta	Právní základ
Oznámení PÚ postiženým zaměstnancem, či svědkem úrazu svému nadřízenému	bezodkladně	§ 106, odst. 4 písm. h) ZP .
Poskytnutí první pomoci postiženému	bez zbytečného odkladu	§ 103, odst. 1 písm. j) ZP .
uvědomění zaměstnavatele, jde-li o PÚ zaměstnance jiného zaměstnavatele	bez zbytečného odkladu	§ 105, odst. 1 ZP
Objasnění příčin a okolností vzniku PÚ		§ 105, odst. 1 ZP
Zápis do knihy úrazů		§ 105, odst. 2 ZP §2 NV č. 201/2010Sb.

Přehled úkonů a lhůt při plnění povinností při pracovním úrazu

Úkon	Lhůta	Právní základ
Vydání kopie nebo výpisů údajů z knihy úrazů úrazem postiženému zaměstnanci , nebo jeho rodinným příslušníkům	na žádost postiženého nebo rodiny	§ 2, odst. 2 NV č. 201/2010Sb. .
Hlášení PÚ	bez zbytečného odkladu	§ 105 odst.1 a 4 ZP .§4 NV č. 201/2010Sb
Vyhotovení záznamu o úrazu	neprodleně, nejpozději do 5ti pracovních dnů, ode dne , kdy se o úrazu dozvěděl	§ 105, odst. 3 ZP. .§5 NV č. 201/2010Sb
Předání záznamu o úrazu oprávněným osobám	bez zbytečného odkladu	§ 105, odst. 3 ZP .§5 NV č. 201/2010Sb

Přehled úkonů a lhůt při plnění povinností při pracovním úrazu

Úkon	Lhůta	Právní základ
Zasílání záznamu o smrtelném pracovním úrazu	nejpozději do 5ti dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl	§ 105, odst . 4 ZP §7 NV č. 201/2010Sb.
Zasílání záznamu o ostatních pracovních úrazech	do pátého dne následujícího měsíce, za uplynulý kalendářní měsíc	§ 105, odst.4 ZP §6 NV č. 201/2010Sb.
Vyhotovení záznamu o úrazu - hlášení změn	když se dozví o skutečnostech, které vedou ke změně v záznamu o úrazu, který byl již odeslán	§ 105, odst. 3 ZP § 8, odst.1 a 2, NV č 201/2010Sb.
Zasílání záznamu o úrazu - hlášení změn	nejpozději do pátého dne následujícího měsíce	§ 105, odst. 4 ZP § 8, odst.3 a 4, NV č 201/2010Sb.

Závěr

Pracovní úraz je nutno svědomitě vyšetřit a poctivě vyplnit do všech detailů formuláře „ZÁZNAM O ÚRAZU“ (příloha č. 1, nař. vl, č. 201/2010Sb.).

Slouží jako základ pro řešení soudních sporů, jež se mohou konat mnoho let po vzniku úrazového děje!

použité zdroje

- studium a zkušenosti autora
- Nař. vl. č. 201/2010 Sb., od 1.ledna 2011
- nař. vl. č. 494/2001 Sb.,
- http://www.oszvsetaty.cz/zakony_dokumenty/dokumenty/pracovni_urazy.pdf